

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. november 4.
(OR. en)

13700/19

POLGEN 175
INST 332
CODEC 1567
PE 247

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2019. október 31.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2019) 553 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendelettervezetről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2019) 553 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2019) 553 final

Brüsszel, 2019.11.19.
COM(2019) 553 final

NOTE

This language version reflects the corrections done to the original EN version retransmitted under COM(2019) 553 final/3 of 18.11.2019

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

**az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről
(az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat
hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendelettervezetről**

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendelettervezetről

2019. március 25-én az Európai Parlament az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 228. cikkének (4) bekezdése alapján levélben kérte az Európai Bizottság véleményét az Európai Parlament 2019. február 12-i plenáris ülésén elfogadott, az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti rendelettervezetről.

A Bizottság üdvözlí a rendelettervezetet, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta első ízben vizsgálja felül az ombudsman alapokmányát. A javasolt módosítások közül számos megerősíti a jelenlegi gyakorlatot, vagy javításokat vezet be. A Bizottság azonban néhány módosítással nem ért egyet és/vagy megjegyzéseket kíván fűzni egyes kérdésekhez (lásd alább).

(5) PREAMBULUMBEKEZDÉS – A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁS

A rendelettervezet (5) preambulumbekézdése kimondja, hogy az ombudsman „jogosult ajánlásokat tenni, amennyiben úgy találja, hogy valamely uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség nem alkalmaz megfelelően egy bírósági határozatot.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

- (1) Az uniós szerződésekben nincs olyan jogalap, amelynek értelmében az ombudsman értékelheti egy bírósági határozat alkalmazását. A szerződések átfogó jogorvoslati rendszert tartalmaznak annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények megfelelően alkalmazzák a bírósági határozatokat. Konkrétabban, az EUMSZ 266. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a]z az intézmény [...], amelynek aktusait az Európai Unió Bírósága semmisnek nyilvánította, vagy amelynek mulasztását az Európai Unió Bírósága a Szerződésekkel ellentétesnek nyilvánította, köteles megtenni az Európai Unió Bírósága ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket”. Az intézmények mindent megtesznek annak érdekében, hogy eleget tegyenek ennek a kötelezettségnek, amely az uniós igazságszolgáltatási rendszer egyik sarokköve. A Bizottság emlékeztet arra, hogy amennyiben az érintett fél nem elégedett a meghozott intézkedésekkel, az EUMSZ 263. cikke alapján eljárást indíthat, és ha az intézmény elmulasztott eljárni, az érintett fél – bizonyos feltételek mellett – az EUMSZ 265. cikkének megfelelően cselekedhet. Az említett fél továbbá az EUMSZ 340. cikke értelmében kártérítési keresetet nyújthat be. Ezért, habár az ombudsman figyelembe veheti a Bíróság ítéletét, amikor egy vizsgálat keretében valamely intézmény tevékenységét értékeli, a bírósági határozatok alkalmazásának értékelése nem tartozik hatáskörébe.
- (2) A preambulumbekézdés nem egyeztethető össze az EUMSZ 228. cikke (1) bekezdésének második albekezdésével, amely kimondja, hogy az ombudsman vizsgálatokat folytat „kivéve ha az állítólagos tényállás bírósági eljárás tárgyát képezi vagy képezte”. A Bíróság kimondta, hogy az ombudsmani tisztség létrehozásával a

Szerződés az uniós bíróság előtt indítható keresetek mellett alternatív lehetőséget teremtett az uniós polgárok számára, hogy érdekeiket megvédhessék, és egyértelmű, hogy a két jogorvoslati eljárás nem folytatható párhuzamosan¹. Ezt a helyzetet tükrözi a jelenlegi alapokmány 1. cikkének (3) bekezdése, amely egyértelműen kimondja, hogy „[a]z ombudsman nem avatkozhat be bíróság előtt folyamatban lévő ügyekbe, és nem kérdőjelezheti meg a bírósági határozatok megalapozottságát”. Ezt a rendelkezést pontosabb megfogalmazásban a javasolt alapokmány is tartalmazza, hozzátéve, hogy az ombudsman nem kérdőjelezheti meg a bíróság határozathozatallal kapcsolatos hatáskörét. Ahhoz, hogy ajánlásokat tegyen az intézmények számára egy konkrét határozat nyomán követésével kapcsolatban, az ombudsmannak előzetesen értelmeznie kellene a határozatot. Ez azonban a Bíróság hatáskörébe tartozik. Ha egy ítélet értelme vagy hatálya kétséges, bármelyik fél vagy az Unió bármelyik intézménye kérelmére a Bíróság azt értelmezi, ha érdekeltségüket valószínűsítik (az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv 43. cikke).

- (3) Az EUMSZ 228. cikkének (1) bekezdése értelmében az ombudsmannak nincs felhatalmazása arra, hogy az „igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró” Európai Unió Bíróságának tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó vizsgálatokat végezzen. A javasolt preambulumbekzdés bizonyos értelemben utólagosan megkerülné ezt a tilalmat azáltal, hogy lehetővé tenné, hogy az ombudsman értelmezze a határozatokat és észrevételeket tegyen azok végrehajtásával kapcsolatban, miközben ez a bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A 2. CIKK (2) BEKEZDÉSE – AZ ADATVÉDELMI SZABÁLYOK BETARTÁSA

A 2. cikk (2) bekezdése értelmében az ombudsman a panaszokról tájékoztatja az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget a személyes adatok védelme területére vonatkozó uniós normáknak megfelelően.

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel az helyesen hangsúlyozza, hogy az ombudsmant is kötik az uniós adatvédelmi szabályok.

A 2. CIKK (4) BEKEZDÉSE – A PANASZ BENYÚJTÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁRIDŐ MEGHOSSZABBÍTÁSA

A 2. cikk (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] panasz az arra alapot adó tényeknek a panaszos tudomására jutásától számított három éven belül, az érintett intézményeknél, szerveknél, hivataloknál vagy ügynökségeknél tett megfelelő igazgatási lépések megtételét követően nyújtható be.”

A Bizottság a következő ok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

Úgy tűnik, hogy a jelenlegi 2 éves időszak nem okozott gondot, és nincs konkrét indok arra, hogy ezt az időszakot még egy évvel meghosszabbíthassák. Ráadásul minél több idő telik el, annál nehezebben tudják kezelni az igazgatási szervek a panasz tárgyát képező problémákat. A javaslat ezért nem szolgálja sem a közigazgatási szervek, sem a polgárok érdekét.

¹ *Lamberts kontra európai ombudsman* ítélet, T-209/00, EU:T:2002:94, 65. és 66. pont, amint azt a Bíróság a C-234/02 P ítélettel, EU:C:2004:174, kapcsolatban benyújtott fellebbezéssel összefüggésben megerősítette.

A 3. CIKK (8) BEKEZDÉSE – A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYÉNEK KINYILVÁNÍTÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁRIDŐ MEGHOSSZABBÍTÁSA

A 3. cikk (8) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]mennyiben az ombudsman egy vizsgálatot követően hivatali visszássági esetet tár fel, tájékoztatja az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, és adott esetben ajánlásokat tesz. Az ily módon tájékoztatott intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség három hónapon belül részletes véleményt küld az ombudsman részére. Az ombudsman az intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség indokolással ellátott kérésére ezt a határidőt legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. Ha az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség a három hónapos határidőn belül, illetve a meghosszabbított határidőn belül nem nyilvánított véleményt, az ombudsman e vélemény nélkül is lezárhatja a vizsgálatot.”

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel az a jelenlegi gyakorlatot tükrözi:

- A jelenlegi szabály az, hogy amennyiben az ombudsman hivatali visszásság megállapításával kapcsolatos ajánlásokat ad ki, a Bizottságnak 3 hónapon belül válaszolnia kell. Elméletileg nem hosszabbítható meg a határidő, a gyakorlatban azonban a Bizottság kérésére általában kétszer 1 hónapos határidőhosszabbítás adható. A javasolt szöveg ezt a gyakorlatot tükrözi.
- Az a rendelkezés, amely szerint a határidő meghosszabbításának indokolással ellátott kérelemre kell alapulnia, és amennyiben nem kerül sor véleménynyilvánításra, az ombudsman a vizsgálatot a vélemény nélkül is lezárhatja, szintén a jelenlegi gyakorlatot tükrözi.

A (LELKI ÉS SZEXUÁLIS) ZAKLATÁSI ÜGYEKRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉSEK

- A 14. cikk első bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman értékeli az uniós intézményeknél, szerveknél, hivataloknál és ügynökségeknél előforduló, bármely jellegű és természetű zaklatás megelőzését célzó eljárásokat, valamint a zaklatásért felelősök megbüntetésére irányuló mechanizmusokat. Az ombudsman levonja a megfelelő következtetéseket arra vonatkozóan, hogy ezek az eljárások összhangban állnak-e az arányosság, a megfélemlítés és a határozott fellépés elvével, valamint hogy hatékony védelmet és támogatást biztosítanak-e az áldozatok számára.”;
- A 14. cikk második bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman kellő időben megvizsgálja, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek a különféle jellegű és természetű zaklatási ügyeket megfelelően kezelik-e az előírt eljárások helyes alkalmazásával az e területen benyújtott panaszok tekintetében. Az ombudsman e tekintetben levonja a megfelelő következtetéseket.”;
- A 14. cikk harmadik bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman a titkárságon belül a zaklatás területén szakértelemmel rendelkező olyan személyt nevez ki, illetve olyan struktúrát hoz létre, aki, illetve amely kellő időben képes felmérni, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek megfelelően kezelik-e a különféle típusú és jellegű zaklatási ügyeket, ideértve a szexuális zaklatási ügyeket, és adott esetben tanácsot ad tisztviselőiknek és egyéb alkalmazottaiknak.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezekkel a javaslatokkal:

(1) Az ombudsman már rendelkezik a tervezett hatáskörök némelyikével:

- Az ombudsman jelenleg is folytathat vizsgálatokat panaszok alapján vagy hivatalból. Ez elegendő a bármely területtel kapcsolatos hivatali

visszásságok – többek között a zaklatás – kezeléséhez. Ezért nincs szükség arra, hogy az ombudsman alapokmánya kifejezetten a zaklatásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzon. Ezen túlmenően nincs jogalap arra, hogy a zaklatásra vonatkozó különös rendelkezéseket vezessenek be az ombudsman alapokmányába, mivel e tekintetben sem az EUMSZ 228. cikke, sem pedig az uniós személyzeti szabályzat (12a. cikk) nem ruház konkrét hatáskört az ombudsmanra. Ha a jogalkotó ilyen hatáskörökkel kívánta volna felruházni az ombudsmant, akkor azokról rendelkeznie kellett volna a személyzeti szabályzatban.

- (2) A személyzeti szabályzat már tartalmaz a zaklatásra és annak következményeire vonatkozó rendelkezéseket, és figyelembe kell venni mind a személyzeti szabályzatot, mind pedig a fogalmat meghatározó vonatkozó ítélkezési gyakorlatot:
- A szöveg említést tesz „a zaklatásért felelősök megbüntetésére irányuló mechanizmusok” értékeléséről. A személyzeti szabályzat 86. cikke értelmében az ilyen kérdéseket a személyzeti szabályzat IX. mellékletének megfelelően lefolytatott fegyelmi eljárások útján kezelik. Mivel az intézmények kötelesek követni a személyzeti szabályzatban foglalt eljárásokat, nem világos, hogy mire irányulna az ombudsman értékelése. Még ha az ombudsman arra a következtetésre is jutna, hogy a mechanizmusok nem megfelelőek, ez nem minősülne hivatali visszásságnak, mivel az intézmények csupán egy jogalkotási aktusnak megfelelően járnak el.
 - A javaslat figyelmen kívül hagyja a személyzeti szabályzat 12. cikkével összefüggő jogi kérdéseket, különösen a zaklatás fogalmának meghatározásával kapcsolatos kiterjedt ítélkezési gyakorlatot. A zaklatással kapcsolatos megállapítások jelentős következményekkel járnak a panaszos és a zaklatással vádolt személy számára. Azokat olyan határozatban kell rögzíteni, amely bírósági jogorvoslat tárgyát képezheti; egy ajánlás nem képezheti bírósági felülvizsgálat tárgyát és jogilag nem érvényesíthető.
- (3) Tekintettel a meglévő rendelkezésekre, fennáll a párhuzamos szabályozás és a mellékhatások fellépésének kockázata:
- A Bizottságon belül meggyőző bizonyíték megléte esetén („a bizonyítás kezdete”) a Bizottság Vizsgálati és Fegyelmi Hivatala (IDOC) igazgatási vizsgálatot indíthat a zaklatásra vonatkozó állításokkal kapcsolatban. A többi intézmény hasonló eljárásokkal rendelkezik. A rendelkezés jelenlegi formájában nem küszöböli ki a munkafeladat megkettőzését, különösen mivel a javasolt 2. cikk (8) bekezdése nem követeli meg, hogy a kérelem vagy panasz benyújtása a személyzeti szabályzat alapján történjen. A javaslat tehát az intézményekben már meglévő struktúrák megkettőzéséhez vezetne (lásd különösen a bizottsági eljárásokról szóló kézikönyvet és a „bizalmi személyek” szerepét). A végrehajtó ügynökségek a köztük és a Humánerőforrásügyi és Biztonsági Főigazgatóság között létrejött, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás értelmében szintén az IDOC-hoz utalják az esetleges zaklatási ügyeket.

- Emellett a javasolt módosításnak nem kívánt mellékhatása lehet, mivel akadályozhatja a személyzet tagjait abban, hogy a személyzeti szabályzat szerinti jogorvoslással éljenek. Ha a személyzet egy tagja úgy dönt, hogy panaszt nyújt be az ombudsmanhoz, a személyzeti szabályzat 91. cikkének (2) bekezdése értelmében nem fordulhat a Bírósághoz. Az EUMSZ 270. cikke valóban kimondja, hogy „[a]z Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Unió és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett”.

(4) E rendelkezések közül néhány nem tartozik az ombudsman hatáskörébe:

- Az EUMSZ 228. cikkének (1) bekezdése értelmében az ombudsman feladata az esetleges, „az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok” kivizsgálása. Ha egy intézmény eljárása (vagy az eljárás elmulasztása) révén megsértette a vonatkozó igazgatási szabályokat, az hivatali visszasságnak minősülhet, és így az ombudsman hatáskörébe tartozik. Ez azonban csak akkor van így, ha az állítólagos tények előidézése valamely intézménynek róható fel, vagy azért, mert eljárásának módja következtében léptek fel a kifogásolt körülmények, vagy azért, mert nem járt el az ügyben. Ez az ombudsman alapokmánya jelenlegi 2. cikke (4) bekezdésének felel meg, amelynek szövege ebben a vonatkozásban nem változik a javaslat nyomán, és kimondja, hogy a panasz csak akkor nyújtható be az ombudsmanhoz, ha a panaszos polgár korábban jelezte az adott problémát az érintett intézmény felé, és megkeresésére elutasító választ kapott vagy észszerű határidőn belül nem kapott választ.
- Az ombudsman megbízatása nem terjed ki a szakpolitikák és eljárások általános és állandó értékelésére. Az ombudsman nem az intézmények egy konkrét tevékenységének állandó vizsgálatára vagy felügyeletére szolgáló szerv. Az ombudsman horizontális hatáskörökkel rendelkezik minden olyan területen, amelyeken hivatali visszasságokat állapítanak meg.
- Az ombudsmannak az EUMSZ 228. cikke (1) bekezdésében rögzített megbízatása és szerepe általános jellegű, nem pedig egyes konkrét jogterületekre, például a zaklatás területére vonatkozik. Ez a megbízatás a hivatali visszasságok vizsgálatára, és ebből kifolyólag a panaszok kivizsgálására és vizsgálatok lefolytatására terjed ki, és nem foglalja magában a más intézménynél dolgozó alkalmazottak számára nyújtott tanácsadást. Egy konkrét ügyben való tanácsadás gátolná az ombudsman pártatlanságát és képességét arra, hogy elfogulatlanul tekintsen a helyzetre. Ha az ombudsman tanácsot adna egy alkalmazottnak, majd ugyanabban az ügyben panasz érkezne hozzá, az ombudsman részéről összeférhetlenség léphetne fel.
- A javaslat olyan elvárásokat támasztana az ombudsmannal szemben, amelyeknek az nem volna képes megfelelni, mivel csak az intézmény hozhat hatékony intézkedéseket a személyzet tagjainak jogairól és kötelezettségeiről rendelkező személyzeti szabályzatban meghatározott eljárások keretében.

(5) A módszer és az eljárás egy általános jellegű problémát vet fel:

- Nehezen elképzelhető, hogy az ombudsman miként szerezne tudomást minden zaklatási ügyről, ha azokra egy panasz keretében nem hívnák fel a figyelmét. Úgy tűnik, hogy a rendelkezés jelenlegi formájában arra enged következtetni, hogy az ombudsmannak (esetleg hivatalból) az uniós intézmények által kezelt valamennyi zaklatási ügyet „*kellő időben*” meg kellene vizsgálnia (vagyis nem csak a szexuális zaklatással kapcsolatos ügyeket).
- Az ombudsmannak a vizsgálatok alapján mindig ajánlásokat kellene tennie azt követően, hogy az intézmény lehetőséget kapott észrevételei benyújtására. Bármely, nem ezen eljárás keretében tett ajánlás vagy következtetés figyelmen kívül hagyná az intézmény azon jogát, hogy kifejtse álláspontját, és hiányos információkon alapulna.

(6) Néhány más rendelkezés nem egyértelmű:

- a 14. cikk második bekezdése valamennyi ügyre vagy csak az intézmények által kezelt ügyekre vonatkozik?
- mi értendő „*következtetések*” alatt (14. cikk, első bekezdés)?
- mit jelent a „*megfelelőség*”, és különösen a „*határozott fellépés*” elve (14. cikk, első bekezdés)?

A SZEXUÁLIS ZAKLATÁSI ÜGYEKRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉSEK

- A 2. cikk (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] szexuális zaklatási ügyek kivételével az ombudsmanhoz nem nyújtható be az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek és azok tisztviselői és egyéb alkalmazottai közötti munkaviszonnyal kapcsolatos panasz, kivéve, ha az érintett személy valamennyi belső igazgatási kérelem és panasz benyújtására rendelkezésre álló lehetőséget – különösen a 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendeletben² foglalt, az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek (a továbbiakban: a Személyzeti Szabályzat) 90. cikkében említett eljárásokat – kimerítette, és az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség számára válaszadásra nyitva álló határidő lejárt.”
- Amint azt korábban említettük, a 14. cikk harmadik bekezdése kimondja, hogy „[a]z ombudsman a titkárságon belül a zaklatás területén szakértelemmel rendelkező olyan személyt nevez ki, illetve olyan struktúrát hoz létre, aki, illetve amely kellő időben képes felmérni, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek megfelelően kezelik-e a különféle típusú és jellegű zaklatási ügyeket, ideértve a szexuális zaklatási ügyeket, és adott esetben tanácsot ad tisztviselőiknek és egyéb alkalmazottaiknak.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezekkel a javaslatokkal, és az „[a] szexuális zaklatási ügyek kivételével” szövegrésznek a 2.cikk (8) bekezdéséből való elhagyását javasolja:

Bár a zaklatás eseteivel kapcsolatos fenti megjegyzések a szexuális zaklatásra is vonatkoznak, a Bizottság különösen aggályosnak tartja a zaklatás e formájának megkülönböztetését, amint azt a rendelettervezet javasolja:

² HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

- (1) A javasolt rendelet (különösen a 2. cikk (8) bekezdése) megkísérli kiterjeszteni az ombudsman megbízását a Szerződésekben foglalt hatáskörön túlra. Az új rendelkezések elfogadása esetén a szexuális zaklatással kapcsolatos ügyekben a személyzet tagjainak már nem kellene a személyzeti szabályzat 24. cikke vagy 90. cikkének (1) bekezdése alapján kérelmet vagy a 90. cikk (2) bekezdése alapján panaszt benyújtaniuk azelőtt, hogy az ombudsmanhoz fordulnának, mint ahogy az a jelenlegi eljárás szerint történik. Nyilvánvaló azonban, hogy amennyiben a panaszosnak először nem kellene kimerítenie a belső eljárások biztosította lehetőségeket, az illetékes intézményt nem lehetne felelőssé tenni azért, mert nem tett megfelelő intézkedéseket, hiszen nem lett volna lehetősége kezelni a helyzetet. Amíg az intézmény tudomást nem szerez a helyzetről, és annak kezelését el nem mulasztja, a szexuális zaklatás csak a személyzet szóban forgó tagjának róható fel. Az intézményt csak akkor lehetne felelősségre vonni a fellépés elmulasztásáért, ha előzetesen tájékoztatták a helyzetről, és lehetősége volt orvosolni azt.
- (2) Szexuális zaklatással kapcsolatos panasz esetében – csakúgy, mint a 2. cikk (8) bekezdésének tervezetében említett minden más ügyben – az intézménynek lehetőséget kell kapnia az ügy megvizsgálására, mielőtt az ombudsman elé utalnák azt. Amint azt a javaslat (2) preambulumbekkezdése és 2. cikkének (1) bekezdése is tükrözi, az ombudsman feladata az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok feltárásának segítése. Ennek megfelelően lehetővé kell tenni, hogy az intézmények még az előtt megvizsgálják és kezeljék az ügyet – beleértve a szexuális zaklatási ügyeket is – mielőtt az ombudsman vizsgálatot folytatna az ügy kezelésének megfelelőségére és a hivatali visszasság fennállására vonatkozóan.
- (3) A javaslat nem veszi figyelembe, hogy a személyzeti szabályzat számos különböző eszközt biztosít, valamint azt, hogy az intézmények egyéb intézkedéseket is tettek ennek keretében, ilyenek például a Bizottság Humánerőforrásügyi és Biztonsági Főigazgatósága által a szexuális zaklatás elleni küzdelem érdekében hozott intézkedések (többek között a 2006. április 26-i C(2006)1624/3 bizottsági határozat).
- (4) Bár a lelki zaklatás és a szexuális zaklatás közötti különbségek nyilvánvalóak, ebben az összefüggésben nem helyénvaló közöttük különbséget tenni. A személyzeti szabályzat 12. cikke nem rendelkezik ilyen jellegű megkülönböztetésről a személyzet jogai és kötelezettségei tekintetében, mivel a zaklatás mindkét formája rendkívül káros lehet.
- (5) A zaklatási ügyekre vonatkozó (előző szakaszban szereplő) észrevételek a szexuális zaklatási ügyekre is vonatkoznak, különös tekintettel a következőkre:
 - (1) a zaklatás fogalmának meghatározására vonatkozó kiterjedt ítélkezési gyakorlat figyelembevételének szükségessége (2. pont);
 - (2) már meglévő struktúrák megkettőzése (3. pont);
 - (3) a személyzet tagjainak nyújtott tanácsadás (4. pont, második francia bekezdés);
 - (4) elvárások támasztása (4. pont, harmadik francia bekezdés).

- A 17. cikk a következőképpen rendelkezik: „Az ombudsman elfogadja e rendelet végrehajtási rendelkezéseit. Ezeknek összhangban kell lenniük ezzel a rendelettel, és rendelkezniük kell legalább a következőkről: a) a panaszos és az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség eljárási jogai; b) a szexuális zaklatás eseteit és az uniós jog megsértését bejelentő tisztviselők és egyéb alkalmazottak védelmének biztosítása az Unió intézményein, szervein, hivatalain vagy ügynökségein belül a Személyzeti Szabályzat 22a. cikkével (visszaélés bejelentése) összhangban; [...]”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

- (1) A b) albekezdést el kell hagyni, mivel az ombudsman nem rendelkezik különleges hatáskörrel a szexuális zaklatások tekintetében, és az igazgatási eljárásokat már előzőleg ki kell meríteni.
- (2) Ami a szexuális zaklatással kapcsolatos panaszokat érintő további eljárási biztosítékokat illeti, a személyzeti szabályzat nem tesz különbséget a zaklatás különböző típusai között. Ezért ugyanolyan biztosítékokat kell nyújtani a személyzet bármely tagja számára, függetlenül attól, hogy szexuális zaklatásról vagy egyéb típusú zaklatásról számol be.

A VISSZAÉLÉSEK BEJELENTÉSÉRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉSEK

- Az 5. cikk első bekezdésének első mondata a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman a Személyzeti Szabályzat 22a. cikkével (visszaélések bejelentése) összhangban rendszeresen értékeli az illetékes uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek által alkalmazott politikákat és a hatályos eljárások felülvizsgálatát, és adott esetben konkrét ajánlásokat tesz ezek javítására vonatkozóan annak érdekében, hogy biztosítsa a Személyzeti Szabályzat 22a. cikkével összhangban tényekről jelentést tevő tisztviselők és egyéb alkalmazottak teljes körű védelmét.”

A Bizottság a következő ok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

Az ombudsman nem más intézmények konkrét tevékenységeinek rendszeres vizsgálatára vagy felügyeletére szolgáló szerv. Az ombudsman foglalkozhat ezekkel a kérdésekkel panaszok alapján vagy azon hatásköre alapján, amely szerint hivatalból vizsgálatokat indíthat, de kizárólag lehetséges hivatali visszasságokkal összefüggésben. Az ombudsman megbízatása nem terjed ki a szakpolitikák és eljárások általános értékelésére.

- A rendelettervezet 5. cikke első bekezdésének második mondata a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman kérésre bizalmas jelleggel tájékoztatást, pártatlan tanácsot és szakértői iránymutatást adhat a tisztviselőknek és az egyéb alkalmazottaknak a Személyzeti Szabályzat 22a. cikkében említett tények fennállása esetén, ideértve az uniós jog vonatkozó rendelkezéseinek hatályával kapcsolatban.”;

az 5. cikk második franciabekezdése pedig kimondja, hogy „[a]z ombudsman továbbá **vizsgálatokat** indíthat azon információk alapján, amelyeket a Személyzeti Szabályzat 22a. cikkével összhangban tényekről jelentést tevő olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak szolgáltatnak, akik jelentésüket bizalmasan és névtelenül tehetik meg, amennyiben a leírt tények hivatali visszasságnak minősülhetnek valamely uniós intézményben, szervben, hivatalban vagy ügynökségben. E cél lehetővé tétele érdekében el lehet tekinteni az alkalmazandó személyzeti szabályzatok titoktartásra vonatkozó szabályaitól.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezekkel a javaslatokkal:

- (1) Az ombudsman megbízatása a hivatali visszasságok vizsgálatára terjed ki, és nem foglalja magában az intézményeknél dolgozó személyzeti tagok számára nyújtott tanácsadást, még kevésbé a bizalmas módon történő tanácsadást. Egy konkrét ügyben való tanácsadás gátolja az ombudsman pártatlanságát és képességét arra, hogy elfogulatlanul tekintsen a helyzetre: ha az ombudsman egy olyan kérdésben ad tanácsot a személyzet egy tagjának, amely később ombudsmani vizsgálat tárgyává válik, akkor az ombudsman részéről összeférhetlenség léphet fel.
- (2) A személyzeti szabályzat 22a. cikkére való hivatkozás nincs összhangban a Szerződésekkel. A személyzeti szabályzat átfogó rendszert határoz meg a visszaélések bejelentésére, valamint a tisztviselők azon kötelezettségére vonatkozóan, amely szerint tájékoztatniuk kell intézményüket vagy az OLAF-ot. Az ombudsman alapokmánya az EUMSZ 228. cikkén alapul, és nem változtathatja meg a személyzet jogait és kötelezettségeit, amelyeket egy másik, az EUMSZ 336. cikkén alapuló jogalkotási eljárás keretében határoztak meg. A személyzeti szabályzat 22b. cikke értelmében a személyzet egy tagja csak akkor tájékoztathatja az ombudsmant, ha azt megelőzően tájékoztatta a 22a. cikkben felsorolt személyek vagy szervek valamelyikét. Ezért a következetesség és a jogbiztonság fenntartása érdekében csak a 22b. cikkekre lehet hivatkozni, hogy a személyzet tagjainak ne lehessenek kétségei afelől, hogy milyen eljárást kell követniük.
- (3) A szakmai titoktartás szabályaitól való eltekintésre utaló hivatkozást el kell hagyni. Ha egy személyzeti tag a személyzeti szabályzat 22b. cikke alapján az ombudsmanhoz fordul, nincs szükség arra, hogy mentesítsék a szakmai titoktartási kötelezettség alól. A személyzet többi tagját érintő, a személyzet egy tagja által a személyzeti szabályzat 22b. cikkének megfelelően benyújtott panasz alapján indított vizsgálatot ugyanazon szabályok és eljárások szerint kell lefolytatni, mint az ombudsman által végzett többi vizsgálatot. Nincs szükség különös rendelkezésre.

A fent említetteknek megfelelően a Bizottság nem ért egyet a rendelettervezet 17. cikkének a) és b) pontjával, amennyiben azok a visszaélések bejelentésére is kiterjednek (lásd a fent ismertetett indokokat).

A STRATÉGIAI VIZSGÁLATOKRA VALÓ KIFEJEZETT HIVATKOZÁS

A 3. cikk (2) bekezdése értelmében „[a]z ombudsman elsődleges feladatának – a panaszok kezelésének – sérelme nélkül az ombudsman hivatalból is lefolytathat stratégiaibb jellegű vizsgálatokat a hivatali visszasságok ismétlődő vagy különösen súlyos eseteinek azonosítása, az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek körében bevált igazgatási gyakorlatok előmozdítása, valamint az ombudsman hatáskörébe tartozó közérdekű strukturális kérdések proaktív kezelése érdekében.” (lásd még a (7) preambulumbekendést).

A Bizottság e javaslatokkal mindaddig egyetért, amíg az ombudsman megbízatásának keretein belül – azaz a hivatali visszasságok terén – jár el.

STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD ÉS NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓK

A 3. cikk (3) bekezdése értelmében „[a]z ombudsman strukturált és rendszeres párbeszédet folytathat az uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel, és nyilvános konzultációkat szervezhet az ajánlások megtétele előtt vagy azt követően bármely szakaszban.

Az ombudsman továbbá rendszeresen elemezheti és értékelheti az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség előrehaladását, és további ajánlásokat adhat ki.”

A Bizottság részben egyetért ezzel a javaslattal:

- (1) A „strukturált és rendszeres párbeszéd” tekintetében a Bizottság egyetért az elvvel, szem előtt tartva, hogy erre már most is sor kerül. Az ombudsman 2018-as éves jelentésében hangsúlyozta, hogy „[h]álás [...] az uniós intézményeknek, ügynökségeknek és szervezeteknek az együttműködésükért ebben a munkában”³, és rendszeresen üdvözölte a Bizottság válaszait. 2017-ben a Bizottság az ombudsman megoldásra irányuló javaslatainak, ajánlásainak és tanácsainak 76 % át megfogadta. Ezzel együtt a párbeszédnek egy közösen elfogadott és működőképes keretben kellene megvalósulnia.
- (2) A Bizottság részben egyetért azzal, hogy az ombudsman nyilvános konzultációkat szervez „az ajánlások megtétele előtt vagy azt követően bármely szakaszban”. A Bizottságnak nincs ellenvetése az elvvel kapcsolatban. Az ombudsmannak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy nyilvános konzultációkat szervezzon, és ezt kellően rugalmasan megtehesse minden olyan helyzetben, amikor szükséges lehet, ahogy ez már jelenleg is teljesül. Mindezzel együtt az ombudsman nem döntéshozó, így az ilyen „ajánlások megtétele előtt”, vagy akár „azt követően bármely szakaszban” tartott konzultációk szerepe nem egyértelmű, és ennek nyomán a közvélemény körében téves elvárások alakulhatnak ki azzal kapcsolatban, hogy az ombudsman képes lenne új szakpolitikákat kezdeményezni vagy már meglévő szakpolitikákat módosítani. Ajánlásainak kidolgozása során az ombudsman teljes önállóságot élvez annak értékelése tekintetében, hogy az uniós intézmények és szervezetek a jó közigazgatás elveinek megfelelően járnak-e el. Hasznos lehet konkrét kritériumokat meghatározni arra vonatkozóan, hogy mikor és milyen célból várható el nyilvános konzultáció szervezése. Emellett világossá kell tenni, hogy egyedi esetekkel összefüggésben szigorúan tilos nyilvános konzultációt tartani, különösen adatvédelmi okok miatt.
- (3) A Bizottság javasolja a „rendszeres” szó elhagyását. A „folytathat” szó használata önmagában is biztosítja az ombudsman számára az ahhoz szükséges rugalmasságot, hogy belátása szerint bármikor értékelhesse az előrehaladást.

A DOKUMENTUMOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉSEK

- A 3. cikk (4) bekezdése értelmében „[a]z uniós intézmények, szervezetek, hivatalok és ügynökségek kötelesek az ombudsmannak átadni az ombudsman által tőlük kért minden információt, valamint megadni az ombudsman számára a vonatkozó ügyiratokhoz való hozzáférést. A minősített információkhoz vagy dokumentumokhoz való hozzáférés feltétele a minősített információknak az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség általi kezelésére vonatkozó szabályok betartása.

A minősített információkat vagy dokumentumokat az első bekezdéssel összhangban átadó intézményeknek, szervezeteknek, hivataloknak és ügynökségeknek e minősítésről előzetesen tájékoztatniuk kell az ombudsmant.

Az első albekezdésben meghatározott szabályok végrehajtása érdekében az ombudsmannak előre meg kell állapodnia az érintett intézményekkel, szervezetekkel,

³ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/annual/hu/113728>

hivatalokkal vagy ügynökségekkel a minősített információk vagy dokumentumok kezelésének feltételeiről.

Az érintett intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek a valamely tagállamtól származó, jogszabály által titkosnak minősített dokumentumokhoz csak azt követően adnak hozzáférést, hogy az ombudsman szolgálatai megfelelő intézkedéseket és biztosítékokat vezettek be azon dokumentumok kezelésére, amelyek az 1049/2001/EK rendelet 9. cikkével összhangban és az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség biztonságára vonatkozó szabályoknak megfelelően egyenértékű bizalmassági szintet biztosítanak.” (Lásd még a (9) preambulumbekendést.)

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

Egyrészt ennek a rendelkezésnek az (új) utolsó bekezdése nem egyértelmű, és az 1049/2001/EK rendelet 9. cikkének csak egyes részeire utal. Habár ez az új bekezdés említést tesz „a valamely tagállamtól származó, jogszabály által titkosnak minősített dokumentumokhoz” való hozzáférésről, úgy tűnik, hogy nem szerepel benne a 9. cikk több más része, amelyek a következőképpen rendelkeznek: „A minősített dokumentumok az intézményektől vagy az általuk létesített ügynökségektől, tagállamoktól, harmadik országoktól vagy nemzetközi szervezetektől származó, az érintett intézmény szabályainak megfelelően "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" vagy "CONFIDENTIEL" minősítésű dokumentumok, amelyek védelme az Európai Unió, illetve annak egy vagy több tagállama alapvető érdeke a 4. cikk (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozó területeken, nevezetesen közbiztonsági, védelmi és katonai ügyekben.”

Másrészt az említett intézkedéseket valamennyi minősített dokumentum kezelésére alkalmazni kell. Ezért nem egyértelmű, hogy ez a rendelkezés miért csak a titkos dokumentumokra vonatkozó szabályokra hivatkozik. Az 1049/2001/EK rendelet 9. cikkének (3) bekezdése értelmében „[a] minősített dokumentumok csak a kibocsátó hozzájárulásával vehetők fel a nyilvántartásba, illetőleg adhatók ki.” Nem világos, hogy a rendelkezés miért csak a tagállamokat említi kibocsátóként, és más kibocsátókat (pl. a harmadik országokat és a nemzetközi szervezeteket) miért nem.

Végezetül nem egyértelmű az sem, hogy a rendelkezés az ilyen dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozik-e vagy azoknak az ombudsmanhoz történő továbbítására.

A Bizottság a 3. cikk (4) bekezdés első albekezdése helyett a következő helyettesítő szöveget javasolja:

„Az érintett intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek a tőlük, valamely tagállamtól, harmadik országoktól vagy nemzetközi szervezetektől származó, jogszabály által titkosnak minősített dokumentumokhoz csak azt követően továbbítják az ombudsmannak, hogy az ombudsman szolgálatai megfelelő intézkedéseket és biztosítékokat vezettek be a titkosnak minősített dokumentumok kezelésére, az 1049/2001/EK rendelet 9. cikkével összhangban, valamint az érintett uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség biztonságára vonatkozó szabályoknak megfelelően.”

- A Bizottság továbbá azt javasolja, hogy az ombudsman végrehajtási rendelkezéseinek jelenlegi 4. cikke (8) bekezdését közvetlenül foglalják bele az alapokmány szövegébe a 3. cikk (4) bekezdése második albekezdésének végén, a bizalmas információk megfelelő azonosításának és kezelésének biztosítása érdekében.

A Bizottság a következő szöveget javasolja:

„Amennyiben egy intézmény vagy egy tagállam információkat vagy dokumentumokat nyújt be az ombudsmannak, egyértelműen meg kell jelölnie, hogy mely információkat tekinti bizalmasnak. Az ombudsman az érintett intézmény vagy a tagállam előzetes beleegyezése nélkül ezeket a bizalmas információkat nem osztja meg sem a panaszossal, sem a nyilvánossággal.”

- A 4. cikk értelmében „[a]z ombudsman és személyzete a 6. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmeket az 1049/2001/EK rendeletben foglalt feltételeknek és korlátozásoknak megfelelően kezeli.

Valamely uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség által készített vagy kapott hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogával kapcsolatos panaszok tekintetében az ombudsman kellő elemzést és minden szükséges megfontolást követően ajánlást ad ki az említett dokumentumokhoz való hozzáférésről. Az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség az 1049/2001/EK rendeletben előírt határidőn belül válaszol. Ha az érintett intézmény nem követi az említett dokumentumok közzétételére vonatkozó ajánlást, az elutasítást megfelelően indokolnia kell. Ebben az esetben az ombudsman tájékoztatja a panaszost a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről, ideértve az ügynek az Európai Unió Bírósága elé terjesztésére szolgáló eljárásokat is.

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

(1) Az eljárás tekintetében:

- az érintett intézménynek válaszolnia kell az ombudsman ajánlására. Mindazonáltal az ombudsman ajánlása nem lehet egyenértékű egy új hozzáférési kérelemmel, és nem is lehet akként kezelni:
- úgy tűnik továbbá, hogy ha az intézmény megtagadja az ajánlás követését, akkor köteles volna határozatot elfogadni, ezáltal a kérelmezőnek ismét lehetősége nyílna arra, hogy az uniós bíróságokhoz forduljon az ügyben. Ez nem egyeztethető össze az EUMSZ 228. cikke (1) bekezdésének második albekezdésével („Ha az ombudsman hivatali visszasságot állapít meg, az ügyben megkeresi az érintett intézményt, szervet vagy hivatalt, amelynek három hónap áll rendelkezésére, hogy tájékoztassa őt álláspontjáról. Ezt követően az ombudsman jelentést küld az Európai Parlamentnek és az érintett intézménynek, szervnek vagy hivatalnak. A panaszt benyújtó személyt tájékoztatni kell a vizsgálatok eredményéről.”). Nincs összhangban továbbá az ombudsman alapokmánya 2. cikkének (6) bekezdésével sem, amelynek értelmében az ombudsmanhoz benyújtott panasz nem érinti a bírósági eljárásokban a jogorvoslati határidőket.

(2) A tartalom tekintetében:

- a javaslat szerint „[v]alamely uniós intézmény [...] által készített vagy kapott hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogával kapcsolatos panaszok tekintetében az ombudsman kellő elemzést és minden szükséges megfontolást követően ajánlást ad ki az említett dokumentumokhoz való hozzáférésről”. Nem egyértelmű, hogy ez azt jelenti-e hogy

- amennyiben a Bizottság nem képes a kérelmet a határidőn belül elbírálni, az ombudsman kizárólag erre az eljárási szabálytalanságra vonatkozó ajánlást fogalmaz meg; vagy
- lehetővé válik, hogy az ombudsman maga értékelje a hozzáférési kérelem megalapozottságát, mialatt a Bizottság még vizsgálja a megerősítő kérelmet.

A fenti második értelmezés nem volna elfogadható, mivel amíg nem történik meg a megerősítő határozat elfogadása, addig az adott kérdésben nem állhat fenn hivatali visszásság;

- a javaslat úgy rendelkezik, hogy ha az intézmény nem követ egy ajánlást, az ombudsman tájékoztatja a panaszost a jogorvoslati lehetőségekről, beleértve a keresetindítást is. Ez a rendelkezés kötelezően alkalmazandóvá tenné az ajánlásokat, és új határidőket szabna a bírósági keresetek benyújtására, ami nem lehetséges, mivel – mint fentebb említettük – az ombudsman az uniós bíróságok nyújtotta jogorvoslattól eltérő, alternatív jogorvoslati lehetőséget biztosít a polgárok számára, és nem lehet egyszerre mindkét jogorvoslati lehetőséget igénybe venni.

A Bizottság a 4. cikk helyett a következő helyettesítő szöveget javasolja:

„Az ombudsman és személyzete a 6. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmeket a környezeti információkhoz való hozzáférés tekintetében az 1367/2006/EK rendelettel⁴ kiegészített 1049/2001/EK rendeletben foglalt feltételeknek és korlátozásoknak megfelelően kezeli.

Valamely uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség által készített vagy kapott hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogával kapcsolatos panaszok tekintetében az ombudsman kellő elemzést és minden szükséges megfontolást követően levonja az arra vonatkozó következtetést, hogy okkal feltételezhető-e hivatali visszásság fennállása. Amennyiben ilyen ok nem áll fenn, lezárja az ügyet, és erről megfelelően tájékoztatja az intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget. Ha van olyan ok, amely alapján feltételezhető hivatali visszásság fennállása, tájékoztatja az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget a hivatali visszásság gyanúját megalapozó megállapításokról, lehetővé téve az intézmény számára, hogy megtegye az azokkal kapcsolatos észrevételeit. Amennyiben az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség esetleges észrevételeit figyelembe véve az ombudsman arra a következtetésre jut, hogy hivatali visszásság történt, tájékoztatja az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, és adott esetben ajánlást tesz. Az ily módon tájékoztatott intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség három hónapon belül részletes véleményt küld az ombudsman részére.”

A helyettesítő szövegre vonatkozó javaslatot az indokolja, hogy az ombudsman csak akkor vonhatja le azt a következtetést, hogy hivatali visszásság történt, ha az intézmény számára előzetesen lehetőséget biztosított arra, hogy észrevételeket fűzzön a megállapításaihoz.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1367/2006/EK rendelete (2006. szeptember 6.) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságának a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról (HL L 264., 2006.9.25., 13. o.).

„Az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség az 1049/2001/EK rendeletben előírt határidőn belül válaszol” mondatot el kell hagyni. Ezek a határidők csak a kérelmezőnek adott válaszokra vonatkoznak. Nincs jogalap arra, hogy azokat kiterjesszék az intézmény ombudsmannak adott válaszára. Emellett ezek a határidők aránytalanak és kiegyensúlyozatlannak tűnnek. Mielőtt válaszolna az ombudsmannak, az intézménynek elemeznie kell az ombudsman ajánlásait. Az ombudsmant ezzel szemben semmilyen határidő nem köti, és csak „kellő elemzést és minden szükséges megfontolást követően” adna ki ajánlást.

Fontos, hogy a szöveg említést tegyen az Aarhusi Egyezmény első pillérében szereplő, az uniós jogrendbe az 1367/2006/EK rendelettel bevezetett környezeti információkhoz való hozzáférésre irányuló kérelmekről. A környezeti információ fogalmát a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontja határozza meg. Habár az 1367/2006/EK rendelet 3. cikke értelmében az 1049/2001/EK rendelet bármely környezeti információra irányuló kérelemre alkalmazandó, a szabályok nem teljesen azonosak, többek között a 6. cikk miatt. Ezért ezzel az 1049/2001/EK rendeletre való hivatkozást ki kell bővíteni.

- Végezetül a Bizottság azt javasolja, hogy az ombudsman végrehajtási rendelkezéseinek jelenlegi 9. cikke (4) bekezdését közvetlenül foglalják bele az alapokmány szövegébe a 3. cikk (4) bekezdése negyedik albekezdésének végén, az információknak az ombudsman általi megőrzéséhez kapcsolódó eljárás meghatározása érdekében.

A Bizottság a következő szöveget javasolja:

„Az ombudsman a vizsgálat során az intézménytől, szervtől, hivaltól vagy ügynökségtől, illetve valamely tagállamtól kapott, és az adott intézmény vagy tagállam által bizalmasnak nyilvánított dokumentumokat kizárólag addig őrzi meg, amíg a vizsgálat folyamatban van. Az ombudsman kérheti egy intézménytől, szervtől, hivaltól, ügynökségtől vagy tagállamtól, hogy az ilyen dokumentumokat legalább öt évig megőrizze azt követően, hogy értesítést kaptak arról, hogy az ombudsman már nem őrzi meg a dokumentumokat.

AZ UNIÓS TISZTVISELŐK ÉS EGYÉB ALKALMAZOTTAK ÁLTAL TETT TANÚVALLOMÁSOK HATÁLYÁNAK KITERJESZTÉSE

A 3. cikk (4) bekezdésének utolsó albekezdése értelmében „[a]z uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai az ombudsman kérésére kötelesek tanúvallomást tenni az ombudsman valamely folyamatban lévő vizsgálatával kapcsolatos tényekről. A tisztviselő vagy az egyéb alkalmazott intézménye, szerve, hivatala vagy ügynöksége nevében nyilatkozik. A tisztviselőt vagy az egyéb alkalmazottat továbbra is kötik a rá vonatkozó szabályokból eredő kötelezettségek. Amennyiben szakmai titoktartási kötelezettség vonatkozik rájuk, az nem értelmezhető úgy, mint amely kiterjed a zaklatásra vagy a hivatali visszasságokra vonatkozó panaszok vagy vizsgálatok szempontjából releváns információkra.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

- (1) Tisztázni kell a személyzet tagjai által az ombudsmannal közölt információk közzétételére vonatkozó jogi keretet:

A javasolt rendelkezés említést tesz az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek személyzetének tagjai által az ombudsmannak adott „tanúvallomásról”.

E tekintetben fontos emlékeztetni arra, hogy a személyzeti szabályzat 19. cikke, amelynek értelmében a személyzet tagjai az őket kinevező hatóság előzetes hivatalos engedélyével tanúvallomást tehetnek, csak a bírósági eljárások során történő tájékoztatásra vonatkozik. Mivel az ombudsman vizsgálata nem bírósági eljárás, a 19. cikk nem alkalmazható az ombudsmannak tett tanúvallomásra.

Ennek megfelelően a javasolt rendelkezésben említett „tanúvallomást” az „információk közlése” kifejezéssel kell jelölni, ami a személyzeti szabályzat 17. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az említett rendelkezés értelmében „[a] tisztviselő tartózkodik a feladatainak ellátása során tudomására jutott információk jogosulatlan nyilvánosságra hozatalától, kivéve, ha az említett információt már nyilvánosságra hozták, vagy az a nyilvánosság számára hozzáférhető.”. Ezért a személyzet tagjai csak felettesük beleegyezését követően hozhatnak nyilvánosságra információkat, nyilvánosságra hozatalnak tekintve az ombudsmannak tett tanúvallomás formáját öltő közlést is.

- (2) Tisztázni kell azt a tényt, hogy a személyzet tagjait nem lehet felszólítani arra, hogy személyes minőségükben tegyenek vallomást:

Azáltal, hogy a személyzet tagjainak azon kötelezettségére hivatkozik, amely szerint „kötelesek tanúvallomást tenni [az ombudsman] valamely folyamatban lévő vizsgálatával kapcsolatos tényekről”, a javasolt rendelkezés jelenlegi szövege azt a benyomást kelti, hogy a személyzet tagjai kötelezhetők arra, hogy személyes minőségükben tegyenek tanúvallomást az ombudsman előtt, és a saját szemszögükből mondják el a történeteket az ombudsmannak. Az ombudsmannak azonban nincs felhatalmazása arra, hogy személyes tanúvallomásokat kérjen. Az ombudsman az intézmények által elkövetett hivatali visszaosságokkal foglalkozik, és nem áll jogában egyéni tényfeltárást végezni, különösen nem zaklatási ügyekben. Kizárólag a felelős intézmény – és szükség esetén az EUB – rendelkezik megbízatással tanúk meghallgatására és a tények feltárására.

A javasolt rendelkezés második mondata már kimondja, hogy a személyzet tagja „intézménye, szerve, hivatala vagy ügynöksége nevében nyilatkozik”. Az esetleges kétértelműség elkerülése érdekében a személyzet valamely tagja által adott „tanúvallomásra” való hivatkozást el kell hagyni.

- (3) A szakmai titoktartási kötelezettségnek mindig alkalmazandónak kell lennie:

A javasolt rendelkezés utolsó mondata arra enged következtetni, hogy a személyzeti szabályzat 17. cikkének (1) bekezdése szerinti szakmai titoktartási kötelezettség nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor a személyzet tagjait az ombudsman egy vizsgálat keretében meghallgatja. Ezt a mondatot el kell hagyni, mivel a személyzeti szabályzat 17. cikkének (1) bekezdése minden körülmények között alkalmazandó, akkor is, amikor a személyzet tagjai egy ombudsmani vizsgálat keretében közölnek információkat. Valójában a személyzeti szabályzatban megállapított egyetlen kivétel azokra az esetekre vonatkozik, amikor a személyzet tagjai bírósági eljárás során (19. cikk) vagy visszaélést bejelentő személyként (22a. és 22b. cikk) közölnek információkat.

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉS

A 3. cikk (5) bekezdése értelmében „[a]z ombudsman rendszeres időközönként megvizsgálja az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek közigazgatási intézkedéseivel

kapcsolatos eljárásokat, és értékeli, hogy azok képesek-e hatékonyan megelőzni az összeférhetetlenség eseteit, biztosítani a pártatlanságot, valamint a megfelelő ügyintézéshez való jog teljes körű tiszteletben tartását. Az ombudsman minden szinten azonosíthatja és értékelheti az összeférhetetlenség olyan lehetséges eseteit, amelyek hivatali visszásság forrását képezhetik, és ebben az esetben az ombudsman konkrét következtetéseket von le, és tájékoztatja az Európai Parlamentet az ügygel kapcsolatos megállapításokról.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

- (1) Az ombudsman nem más intézmények meghatározott tevékenységeinek vagy tevékenységi területeinek állandó vizsgálatára vagy felügyeletére szolgáló szerv. Az ombudsman foglalkozhat ezekkel a kérdésekkel azon felhatalmazása alapján, amely szerint panaszokat vizsgálhat ki vagy hivatalból vizsgálatokat indíthat, de kizárólag lehetséges hivatali visszásságokkal összefüggésben. Az ombudsman megbízatása nem terjed ki a politikák és eljárások általános értékelésére.
- (2) A Bizottság véleménye szerint a „következtetések” szó nem egyértelmű. Azt a benyomást kelti, mintha az ombudsman a vizsgálatoktól független kérdésekben is hatáskörrel rendelkezne következtetések levonására, ami például azt jelentheti, hogy az intézménynek nem lenne módja véleménye kinyilvánítására. Ez nem egyeztethető össze az EUMSZ 228. cikke (1) bekezdésének második franciabekezdésével.

AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK BENYÚJTOTT KÜLÖNJELENTÉSEK

A 3. cikk (9) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman ezt követően jelentést küld az érintett intézménynek, szervnek, hivatalnak vagy ügynökségnek, és – különösen, ha a feltárt hivatali visszássági eset jellege vagy nagyságrendje ezt szükségessé teszi – az Európai Parlamentnek. Az ombudsman a jelentésben ajánlásokat tehet. Az ombudsman tájékoztatja a panaszost a vizsgálat eredményéről, az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség véleményéről, valamint az ombudsman jelentésében tett esetleges ajánlásokról.”.

A Bizottság a következő indokok miatt egyetért ezzel a javaslattal:

Az ombudsmannak eddig is jogában állt az éves tevékenységi jelentéseken felül „különjelentéseket” benyújtani az Európai Parlamentnek. Az ombudsman csak olyan, nagyon kivételes és érzékeny természetű esetekben ad ki különjelentést, amelyekben véleménye szerint különösen súlyos hivatali visszásság történt. Az ombudsman évente átlagosan egy különjelentést nyújtott be. A Bizottságot érintő legutóbbi különjelentést, amely a bécsi repülőtér bővítésére vonatkozott, 2012-ben adta ki. A javasolt megfogalmazás jobb, mint a jelenlegi szöveg, különösen azért, mert példaként felsorol olyan eseteket, amelyekben szükséges különjelentést kiadni, ezáltal növeli a rendelkezés betartásának valószínűségét.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ELŐTTI MEGJELENÉS LEHETŐSÉGEINEK KITERJESZTÉSE

A 3. cikk (10) bekezdése kimondja, hogy „[a]dott esetben az uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség tevékenységeire irányuló vizsgálatban az ombudsman hivatalból vagy az Európai Parlament kérésére a legmegfelelőbb szinten megjelenhet az Európai Parlament előtt.”.

A Bizottságnak nincs kifogása a javaslat ellen, és felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Parlament feladata annak meghatározása, hogy milyen módon és mikor jelenhet meg előtte az ombudsman.

A MEGOLDÁSI JAVASLATOK BENYÚJTÁSÁRA VONATKOZÓ ÚJ ELJÁRÁS

A 3. cikk (11) bekezdése értelmében „[a]mennyire lehetséges, az ombudsman az érintett intézménnyel, szervvel, hivatallal vagy ügynökséggel együtt olyan megoldást keres, amely a hivatali visszassági esetet megszünteti, és orvosolja a panaszt. Az ombudsman az érintett intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség esetleges észrevételeivel együtt tájékoztatja a panaszost a javasolt megoldásról. Ha a panaszos úgy kívánja, bármely szakaszban jogosult észrevételeket vagy a panasz benyújtásának időpontjában még nem ismert kiegészítő információkat benyújtani az ombudsmanhoz.

A Bizottság a következő indokok miatt egyetért ezzel a javaslattal:

Már most is lehetőség van a hivatali visszasságok eseteinek orvoslására irányuló megoldási javaslatok benyújtására hivatalos határozatok elfogadása helyett, különösen azóta, amióta 2016-ban hatályba léptek az ombudsman alapokmányára vonatkozó új végrehajtási rendelkezések. Ez valamennyi érintett érdekét szolgálja.

AZ OMBUDSMAN ÉVES JELENTÉSÉNEK TARTALMA

A 3. cikk (12) bekezdése értelmében „[a]z ombudsman minden éves ülősszak végén jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek az általa lefolytatott vizsgálatok eredményéről. A jelentés tartalmazza annak értékelését, hogy milyen mértékben tettek eleget az ombudsman ajánlásainak, valamint értékeli a feladatainak ellátására rendelkezésre álló források megfelelőségét. Az említett értékelések külön jelentésekbe is foglalhatók.” (lásd még a (6) preambulumbekendést).

A Bizottságnak nincs kifogása a javaslat ellen, és felhívja a figyelmet arra, hogy ez a kérdés az Európai Parlament hatáskörébe tartozik.

Az ombudsman Európai Parlamenthez intézett éves jelentése jelenleg is kitér arra, hogy milyen mértékben tettek eleget az ombudsman ajánlásainak, valamint a rendelkezésre álló forrásokra. Az ombudsman minden évben közzétesz egy frissített adatokat tartalmazó második jelentést („Putting it Right” címmel).

AZ ÜGYEKNEK AZ EURÓPAI CSALÁS ELLENI HIVATALHOZ ÉS AZ EURÓPAI ÜGYÉSZSÉGHEZ VALÓ UTALÁSA

A 6. cikk (2) bekezdésének első albekezdése értelmében „[h]a az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a vizsgálata során tudomására jutott tények esetleg a büntetőjog hatálya alá tartoznak, erről értesíti az illetékes nemzeti hatóságokat, valamint – amennyiben az ügy a hatáskörükbe tartozik – az Európai Csalás Elleni Hivatal és az Európai Ügyészséget. Adott esetben az ombudsman értesíti azt az uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget is, amely az érintett tisztviselő vagy egyéb alkalmazott felett a munkáltatói jogokat gyakorolja, és amely alkalmazhatja az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 17. cikkének második bekezdését.” (lásd még a (10) és a (11) preambulumbekendést).

A Bizottság részben egyetért ezzel a javaslattal, mivel megítélése szerint hasznos lehet, ha az ombudsman értesíti az illetékes nemzeti hatóságokat, az Európai Csalás Elleni Hivatal és az Európai Ügyészséget, ha egy vizsgálat során tudomására jutott tények a büntetőjog hatálya alá tartozhatnak.

Mindazonáltal a Bizottság véleménye szerint a szöveget módosítani kell, hogy a tevékenységek szélesebb körére terjedjen ki (lásd alább).

- (1) A fenti megfogalmazás helytelen, mivel az intézmények a bűnüldöző hatóságok kérésére vagy velük együttműködve vonják meg a mentességet, nem pedig hivatalból.
- (2) Az első mondat első részének jelenlegi szövege („*Ha az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a vizsgálata során tudomására jutott tények esetleg a büntetőjog hatálya alá tartoznak...*”) bizonyos mérlegelési jogkört biztosít az ombudsmannak arra vonatkozóan, hogy értesítést ad-e az ilyen tényekről (vagy sem), és ha igen, mikor. Sem a 883/2013/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdése, sem pedig az (EU) 2017/1939 rendelet 24. cikkének (1) bekezdése nem biztosít ilyen mérlegelési jogkört az intézményeknek, szervezetek, hivataloknak és ügynökségeknek, hanem feltétlen és „*(indokolatlan) késedelem nélküli*” jelentési kötelezettséget ír elő vagy az OLAF vagy az Európai Ügyészség felé.
- (3) Az utolsó mondat jelenlegi szövege lehetővé teheti az ombudsman számára, hogy a hatáskörükbe tartozó tényeknek az OLAF-nak vagy az Európai Ügyészségnek való bejelentését követően értesítse azt az intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, amelyik az érintett tisztviselő vagy alkalmazott felett a munkáltatói jogokat gyakorolja, ám előfordulhat, hogy az OLAF vagy az Európai Ügyészség ezzel szemben el szeretné halasztani az információ közlését.

A 883/2013/EU rendelet 4. cikkének (8) bekezdése némi mozgásteret biztosít az OLAF számára, mivel úgy rendelkezik, hogy „*[a]mennyiben a Hivatal még azt megelőzően csalásra, korrupcióra, vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely más jogellenes tevékenységre utaló információ birtokába jut, hogy határozatot hoztak volna arról, hogy indítsanak-e belső vizsgálatot, a Hivatal **tájékoztathatja** az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget*”. (Utólagos kiemelés).

Ha pedig az ombudsmantól kapott információk nyomán az OLAF belső vizsgálatot indít egy tisztviselő, egyéb alkalmazott, az intézmény vagy szerv tagja, hivatal- vagy ügynökségvezető, vagy a személyzet egy tagja tekintetében, értesíteni kell azt az intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, amelyhez e személy tartozik (a 883/2013/EU rendelet 4. cikke (6) bekezdésének első albekezdése). Az OLAF azonban határozhat úgy is, hogy elhalasztja az ilyen információ továbbítását (a 883/2013 rendelet 4. cikke (6) bekezdésének utolsó albekezdése). Ha tehát az ombudsman az OLAF előzetes megkérdezése nélkül értesíti az érintett tisztviselő vagy alkalmazott felett a munkáltató jogokat gyakorló intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget, az mellékhatásként veszélyeztetheti az OLAF arra vonatkozó határozatait, hogy mit tesz a kapott információ nyomán (például ha arról határoz, hogy vizsgálatot indítson-e, vagy hogy mikor értesítse az érintett intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget egy belső vizsgálat megindításáról).

Az Európai Ügyészség tekintetében azonos megfontolások alkalmazandók (a jövőbeli vizsgálatok bizalmas jellegének védelme).

A Bizottság a következő szöveget javasolja:

„Ha az ombudsman vizsgálata során feltárt tények bűncselekménynek minősülhetnek vagy bűncselekményhez kapcsolódhatnak, az ombudsman tájékoztatást ad az illetékes nemzeti hatóságoknak, valamint – amennyiben az ügy azok megfelelő hatáskörébe tartozik – az Európai Csalás Elleni Hivatalnak és az Európai Ügyészségnek az (EU) 2017/1939 rendelet 24. cikkével összhangban. Ez nem érinti azt az általános tájékoztatási kötelezettséget, amelynek

értelmében a 883/2013/EU rendelet 8. cikkével összhangban valamennyi intézmény, szerv, hivatal és ügynökség tájékoztatást ad az Európai Csalás Elleni Hivatalnak. Adott esetben és az OLAF-fal vagy az Európai Ügyészséggel folytatott konzultációt követően az ombudsman értesíti az érintett tisztviselő vagy alkalmazott felett a munkáltatói jogokat gyakorló uniós intézményt, szervet, hivatalt vagy ügynökséget is, amely megindíthatja a megfelelő eljárásokat.”

AZ ÉRINTETT SZEMÉLY ÉS A PANASZOS OMBUDSMAN ÁLTALI ÉRTESÍTÉSE AZ INFORMÁCIÓK EURÓPAI ÜGYÉSZSÉGNEK VALÓ TOVÁBBÍTÁSÁRÓL

A (11) preambulumbekkezdés szerint: „Figyelembe kell venni az Unió pénzügyi érdekeinek a bűncselekményekkel szembeni védelmével kapcsolatos közelmúltbeli változásokat, nevezetesen az Európai Ügyészség (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel való létrehozását, annak lehetővé tétele érdekében, hogy az ombudsman értesítse az Európai Ügyészséget minden olyan információról, amely ez utóbbi szerv hatáskörébe tartozik. Hasonlóképpen, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 48. cikkében foglalt ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog maradéktalan tiszteletben tartása érdekében kívánatos, hogy amennyiben az ombudsman az Európai Ügyészséget az utóbbi hatáskörébe tartozó információkról értesíti, az ombudsman az értesítésről tájékoztassa az érintett személyt és a panaszost.”

A Bizottság részben egyetért ezzel a javaslattal, mivel a 2017/1939/EU rendelet kötelez az Európai Ügyészség értesítésére.

Mindazonáltal a Bizottság úgy véli, hogy az utolsó mondatot el kell hagyni. Ha az ombudsman az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó minden információról az Európai Ügyészség értesítése mellett az érintett személyt és a panaszost is tájékoztatja, az akadályozhatja az Európai Ügyészség lehetséges vagy jövőbeni nyomozati tevékenységét. Továbbá abban a szakaszban, amikor az információkat továbbítják az Európai Ügyészség felé, még nincs folyamatban nyomozás, és még egyetlen érintett személyre nézve sem „fogalmaztak meg vádat”. Ezért az Európai Unió Alapjogi Chartája 48. cikkének tiszteletben tartása még nem aktuális. Az említett szakaszban még óvni kell az esetleges későbbi nyomozások bizalmas jellegét. Az Európai Ügyészség az általa folytatott nyomozások során köteles tiszteletben tartani az Európai Unió Alapjogi Chartáját és az eljárási jogokat (lásd az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 5. és 41. cikkét).

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI ÜGYNÖKSÉGÉVEL

A 7. cikk (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z ombudsman feladatkörén belül együttműködik az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével és más intézményekkel és szervekkel, egyúttal elkerülve ezek tevékenységének megkettőződését” (lásd még a (12) preambulumbekkezdést).

A Bizottság egyetért azzal az elvvel, amely szerint az ombudsman feladatkörén belül együttműködik az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével. Úgy véli azonban, hogy a szöveg a következő okok miatt pontosításra szorul:

Az ombudsman nem rendelkezik általános hatáskörrel az emberi jogok területén, csak a hivatali visszasság eseteivel foglalkozhat, és csak az Alapjogi Ügynökséggel működhet együtt az említett területen. Nem helyénvaló, hogy szélesebb körű együttműködést folytasson „más intézményekkel és szervekkel”, hacsak a javaslat nem tisztázza, hogy ezalatt mely intézmények és szervek értendők (milyen hatáskör? uniós intézmények/szervek vagy tagállami intézmények?)

A Bizottság a következő megfogalmazást javasolja:

„Az ombudsman az EUMSZ 228. cikkében meghatározott feladatkörén belül együttműködik az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével, egyúttal elkerülve tevékenységének megkettőződését, valamint az alapvető jogok előmozdításával és védelmével megbízott tagállami intézményekkel és szervekkel.”

AZ OMBUDSMAN TISZTSÉGÉRE JELÖLHETŐ SZEMÉLYEKRE VONATKOZÓ KORLÁTOZÁSOK

A 8. cikk (2) bekezdése értelmében „[a]z ombudsmant olyan személyek közül választják ki, akik uniós polgárok, rendelkeznek a polgári és politikai jogok teljes körével, függetlenségükhöz nem fér kétség, nem voltak nemzeti kormányok vagy uniós intézmények tagjai az elmúlt három év során, megfelelnek az országukban a bírói tisztség betöltéséhez szükségessé egyenértékű pártatlansági feltételeknek és elismerten rendelkeznek az ombudsman feladatainak ellátásához szükséges szakértelemmel és tapasztalattal.”

A Bizottság a következő indokok miatt nem ért egyet ezzel a javaslattal:

- (1) Az ombudsman azon kötelezettsége, amely szerint függetlennek kell lennie, és nem kérhet vagy fogadhat el utasítást semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől, hivattól vagy szervezettől, nem indokolja azon személyek kizárását, akik a megelőző 3 évben politikai tisztséget töltöttek be valamely nemzeti kormányban vagy uniós intézménynél. A Bíróság bíraira és főtanácsnokaira nem vonatkozik ezzel egyenértékű tilalom (lásd az EUMSZ 253. cikkét).
- (2) A Bizottság kétségbe vonja, hogy arányos volna kizárni minden közhivatalt ellátó személyt – így a Bíróság korábbi bírait, valamint az Európai Számvevőszék és az Európai Parlament tagjait – függetlenül személyes érdemeiktől és annak ellenére, hogy más, hasonló kategóriákba tartozó személyekre nem vonatkozna a kizárás. Ha a cél az összeférhetetlenség elkerülése, az ennél arányosabb módon is elérhető.
- (3) A jelenlegi alapokmány a következőképpen rendelkezik: az ombudsmanjelöltek tekintetében: „(...) megfelelnek az országuk területén a legmagasabb bírói tisztségek betöltéséhez előírt feltételeknek vagy elismerten rendelkeznek az ombudsman megbízatásának ellátásához szükséges szakértelemmel és tapasztalattal.” Ezt a módosítást és az első alternatív követelmény megváltoztatását semmi nem magyarázza. A javasolt változtatás közvetlen következményeként a korábban ombudsmani tisztséget viselő jelöltek előnybe kerülnek a korábban nemzeti bírói tisztséget betöltő személyekkel szemben.

VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

- A 17. cikk meghatározza a végrehajtási rendelkezések minimális tartalmát (hat tartalmi elem), valamint kimondja, hogy azokat „e rendelettel összhangban” el kell elfogadni. A Bizottság azt javasolja, hogy ezen végrehajtási intézkedések elfogadása előtt konzultálni kelljen a releváns intézményekkel – például az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és a Bizottsággal –, amint az más intézmények esetében általános gyakorlat.

EGYÉB MÓDOSÍTÁSOK

- A 9. cikk (3) bekezdése értelmében „[a] megbízatás idő előtti megszűnése esetén az új ombudsmant az Európai Parlament megbízatási idejéből fennmaradó időszakra a

hivatal megüresedését követő három hónapon belül nevezik ki. Az új ombudsman megválasztásáig a 13. cikk (2) bekezdésében említett vezető tisztviselő felel az ombudsman hatáskörébe tartozó sürgős ügyekért.”

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel az egyértelműsíti, hogy az ombudsman megbízatásának idő előtti megszűnése esetén a „vezető tisztviselő” (az ombudsman 13. cikkben említett titkársága) felel az üzletmenet-folytonosság biztosításáért.

- A 10. cikk úgy rendelkezik, hogy „[a]mennyiben az Európai Parlamentnek szándékában áll az EUMSZ 228. cikkének (2) bekezdésével összhangban az ombudsman felmentését kérni, az ezirányú kérelem benyújtása előtt meghallgatja az ombudsmant.”

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel úgy méltányos, hogy az Európai Parlament meghallgassa az ombudsmant, ha szándékában áll felmentését kérni.

- A 13. cikk (1) bekezdése értelmében „[a]z ombudsman számára megfelelő költségvetést kell biztosítani, amely elegendő az ombudsman függetlenségének biztosításához és a Szerződésekben és az e rendeletben említett feladatok ellátásához.”

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel az rámutat arra a nyilvánvaló tényre, hogy az ombudsmannak megfelelő pénzügyi erőforrásokra van szüksége feladatai teljesítéséhez.

- A 13. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „[a]z ombudsman a titkársága összetételét illetően a nemek paritására törekszik.”

A Bizottság egyetért ezzel a javaslattal, mivel annak célja a nemek paritásának biztosítása az ombudsman titkárságán. ***Mindazonáltal a Bizottság a következő kiegészítést javasolja:*** „(...) összhangban a személyzeti szabályzat 1d. cikkének (2) bekezdésével”.